

CĒSU NOVADA PAŠVALDĪBA CĒSU NOVADA DOME

Reģ. Nr. 90000031048, Raunas iela 4, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101
Tālr. 64161800; dome@cesunovads.lv
www.cesunovads.lv

PROJEKTS

LĒMUMS

Cēsis, Cēsu novadā

13.03.2025.

Nr. ____

Par pašvaldībai dividendēs izmaksājamo SIA "Cēsu klīnika" peļņas daļu par pašvaldības kapitāla izmantošanu 2024.gadā

Cēsu novada domes 2025. gada 23.janvāra noteikumu Nr.304 "Cēsu novada pašvaldības kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības noteikumi" 60.punktā noteikts, ka minimālā dividendēs izmaksājamā peļņas daļa kapitālsabiedrībām ir 10 procenti no attiecīgās kapitālsabiedrības tīrās peļņas, savukārt 64.punktā noteikts, ka Cēsu novada dome pēc kapitāla daļas turētāja tiesiski un ekonomiski pamatota priekšlikuma var noteikt atšķirīgu (samazināt) minimālo dividendēs izmaksājamo peļņas daļu par attiecīgo pārskata gadu, nekā tas noteikts šo noteikumu 60.punktā un kapitālsabiedrības stratēģijā, ja, ņemot vērā kapitālsabiedrības darbības jomu, nepieciešams novērst draudus kapitālsabiedrības ilgtspējīgai attīstībai un konkurētspējas saglabāšanai.

2025.gada 26.februāra SIA "Cēsu klīnika" (turpmāk – Klīnika) dalībnieku sapulcē (protokols Nr.1) apstiprināja Klīnikas 2024.gada finanšu pārskatu ar peļņu 928 308 EUR – 10% dividendēs izmaksājamā peļņas daļa 92 830,80 EUR.

Ņemot vērā ģeopolitiskās un ekonomiskās situācijas izsaukto inflāciju un pakalpojumu izmaksu sadārdzinājumu, šobrīd stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu tarifi vēl joprojām nenosedz kopējos Klīnikas izdevumus par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem. 2024.gadā tika piešķirts papildu finansējums personāla atalgojumam un nelielai daļai jaunu pakalpojumu vai atsevišķu esošo tarifu palielināšanai. Taču atsevišķo tarifu pārrēķini pēc faktiskajām izmaksām nenosedz kopējos Klīnikas izdevumus par sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem. 2024.gadā valsts finansējuma ieņēmumi no sniegtajiem medicīnas pakalpojumiem bija par 661 tūkst EUR lielāki kā 2023.gadā, savukārt izdevumi atlīdzībai un maksājumiem par precēm un pakalpojumiem 2024.gadā pieauga par 876 tūkst EUR. Katru gadu inflācijas rezultātā palielinās izdevumi par ēdināšanu, uzturēšanu un ārstniecības līdzekļiem, kas rada nepieciešamību palielināt visus tarifus. Rezultātā pastāv risks, ka apkalpoto pacientu skaits stacionārā un pakalpojumu pieejamība samazināsies un pieaug maksas medicīnas apjoms.

2025.gadā valsts finansējuma ieņēmumi no sniegtajiem medicīnas pakalpojumiem tiek plānota par 317,6 tūkst EUR mazāki kā 2024.gada izpilde, savukārt izdevumi atlīdzībai un maksājumiem par precēm un pakalpojumiem 2025.gadā pieaug par 610 tūkst EUR. Tarifu neatbilstība faktiskajiem izdevumiem, kā arī minimālās algas palielināšana, kas netiek kompensēta, būtiski ietekmēs pacientu ārstēšanu un pakalpojumu pieejamību 2025. gadā, jo izmaksas ir kāpušas pilnīgi visās pozīcijās: ēdināšana, medikamenti, iekārtu uzturēšanas izmaksas, gultasveļas mazgāšana u.c.

Ņemot vērā iepriekš minēto, un to, ka pacientu plūsma ir palielinājusies un pieprasījums pēc medicīnas pakalpojumiem palielinās, SIA "Cēsu klīnika" valde lūdz nemaksāt SIA „Cēsu klīnika” dividendēs izmaksājamo peļņas daļu no kapitālsabiedrības tīrās peļņas 92 830,80 EUR.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 35.pantu un Cēsu novada domes 2025. gada 23.janvāra noteikumu Nr.304 "Cēsu novada pašvaldības kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības noteikumi" 64.punktu, saskaņā ar Cēsu novada domes Finanšu komitejas 06.03.2025. atzinumu (protokols Nr.3), Cēsu novada dome nolēmj:

1. Noteikt, ka sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Cēsu klīnika” (vienotais reģistrācijas Nr.44103057729) nav jāmaksā dividendes no tīrās peļņas par 2024.gadu par pašvaldības kapitāla izmantošanu saskaņā ar pielikumu Nr.1

2. Novirzīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Cēsu klīnika” 2024.gada tīro peļņu Eiropas reģionālā attīstības fonda projekta “Cēsu klīnikas infrastruktūras atjaunošana un medicīnas tehnoloģiju iegāde, sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojuma kvalitatīvai nodrošināšanai” (projekta Nr. 4.1.1.1/2/24/I/013) daļējai līdzfinansējuma nodrošināšanai, kas uzlabotu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Cēsu klīnika” konkurētspējas saglabāšanu un ilgtspējīgu attīstību un saimnieciskās darbības izmaksu segšanai.
3. Saskaņot 2023.gada peļņas izlietojumu saskaņā ar pielikumu Nr.2.
4. Kontroli par lēmuma izpildi noteikt Cēsu novada pašvaldības izpilddirektoram.

Sagatavoja A.Zerne

**Ekonomiskais pamatojums
par SIA „Cēsu klīnika” dividendēs izmaksājamo peļņas daļu**

Cēsu novada domes 2025. gada 23.janvāra noteikumu Nr.304 “Cēsu novada pašvaldības kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības noteikumi” 60.punktā noteikts, ka minimālā dividendēs izmaksājamā peļņas daļa kapitālsabiedrībām ir 10 procenti no attiecīgās kapitālsabiedrības tīrās peļņas, savukārt 64.punktā noteikts, ka Cēsu novada dome pēc kapitāla daļas turētāja tiesiski un ekonomiski pamatota priekšlikuma var noteikt atšķirīgu (samazināt) minimālo dividendēs izmaksājamo peļņas daļu par attiecīgo pārskata gadu, nekā tas noteikts šo noteikumu 60.punktā un kapitālsabiedrības stratēģijā, ja, ņemot vērā kapitālsabiedrības darbības jomu, nepieciešams novērst draudus kapitālsabiedrības ilgtspējīgai attīstībai un konkurētspējas saglabāšanai.

Atbilstoši 2018.gada nogalē izstrādātajam Sabiedrības stratēģiskās attīstības plānam 2019.-2028.gadiem par attīstības galveno mērķi izvirzīts nodrošināt un attīstīt Cēsu klīniku par modernu medicīnas iestādi, kur augsti profesionāla komanda nodrošina mūsdienīgu diagnostiku un ārstēšanu, kur veikti būtiski ēku energoefektivitātes pasākumi ar mūsdienīgas un mājīgas vides radīšanu klientiem un personālam. Turpinās Sabiedrības vidēja perioda attīstības plāna 2023.-2025.gadiem realizācija, kur galvenie uzdevumi noteikti ārstniecības personāla piesaiste, medicīnisko tehnoloģiju iegāde un nomaiņa, teritorijas, tai skaitā klientu un darbinieku transporta stāvlaukumu paplašināšana un labiekārtošana, plānots sadarbībā ar Cēsu pašvaldības institūcijām strādāt pie veselības un sociālās aprūpes integrācijas un primārās aprūpes veselības pakalpojuma nodrošināšanas, iznomājot Sabiedrības ēkā Slimnīcas ielā 9 platības ģimenes ārstu praksēm un iesaistoties primārās aprūpes centra izveidē. Iepriekš minēto uzstādīto mērķu realizācija 2024.gadā ir veiksmīgi turpinājusies.

2024. gadā Sabiedrība ir realizējusi infrastruktūras uzlabošanas projektu par 235. tūkst. EUR ("Atbalsts sekundāro ambulatoro pakalpojumu sniedzēju veselības aprūpes infrastruktūras stiprināšanai, lai nodrošinātu visaptverošu ilgtspējīgu integrētu veselības pakalpojumu, mazinātu infekciju slimību izplatību, epidemioloģisko prasību nodrošināšanā"- Cēsu klīnikas Bērnu veselības centra dienas stacionāra un rehabilitācijas pakalpojuma pilnveidošana un infrastruktūras atjaunošana), piesaistot ES finansējumu un 14.02.2025. pabeigti atlikušo telpu remontdarbi Bērnu veselības centrā. Tehnoloģisko iekārtu iegādē un modernizācijā, jaunu ārstniecības metožu ieviešanā un infrastruktūras uzlabošanā ieguldīti 519 323 EUR. 2024.gadā noticis regulārs un intensīvs darbs pie projektiem ES un valsts budžeta līdzekļu piesaistei Diagnostikas korpusa energoefektivitātes 2.kārtai, kas vienlaicīgi ļaus piedāvāt jaunus ārstniecības pakalpojumus un uzlabos esošo SAVA pakalpojumu sniegšanas vidi pacientiem un darbiniekiem.

Rūpējoties par veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, Klīnika turpina attīstīt un paplašināt speciālistu loku videokonsultāciju sniegšanā, ko var saņemt pacients tiešsaistē ar Klīnikas speciālistu. 2024.gadā sniegtas 1 437 attālinātās konsultācijas, kas ir par 55% vairāk nekā 2023.gadā.

2024.gada pārskata periodā Klīnika bijusi atvērta dialogam ar dažādām ietekmes pusēm un sniegusi ieguldījumu iedzīvotāju veselības prātības veicināšanā. Piemēram, Bērnu veselības centrs rīkoja semināru vecākiem par dažādiem bērnu veselības aspektiem. Ārstniecības speciālisti un klīnikas vadošie speciālisti apmeklēja Cēsu skolas un sniedza nodarbības skolēniem, tikās ar senioru organizācijām, lai skaidrotu veselības aprūpes procesus un iespējas.

Lai uzlabotu pakalpojumu kvalitāti un drošumu, Klīnika turpina līdzdalību projektā “Pacientu ziņotās pieredzes mērījumi (PREM) un veic pacientu, kuri ārstējas diennakts stacionārā, elektronisko aptauju ar mērķi noskaidrot pacienta pieredzi par ārstēšanas kvalitāti un rezultātiem. 2024.gadā saņemtas 318 INFO anketas, 83%.no visiem aptaujātiem noteikti rekomendētu Cēsu klīniku saviem draugiem un ģimenes locekļiem, ja viņiem būtu nepieciešama medicīniskā palīdzība līdzīgā situācijā.

Būtisks darbības risks ir saistīts ar neprognozējamo valsts pasūtījuma apjomu gada griezumā, jo 88% kapitālsabiedrības ieņēmumu sastāda valsts apmaksāto medicīnisko pakalpojumu sniegšana, ko finansē Nacionālais veselības dienests. 2023. gadā šis finansējums, salīdzinot ar 2022.gadu, tika samazināts par 18%. 2023. gada valsts pasūtījuma apmērs naudas izteiksmē tika pārskatīts vairākas reizes – aprīlī, augustā, oktobrī un novembrī. Savukārt 2024. gada finansējuma, salīdzinot ar 2023. gadu, palielinājums ir tikai nedaudz virs 12%. Bažas rada ļoti vēls papildus finansējuma piešķirums, jo arī 2024. gadā papildus finansējums tika piešķirts jūlijā un novembrī, līdz ar to sevišķi sarežģīts bija 2024. gada pirmais pusgads, kad

saistībā ar neadekvāti zemajiem pakalpojumu tarifiem un pakalpojumu apjoma samazinājumu ikdienas pacientu uzturēšanās izdevumus nācās segt no iepriekšējo periodu kapitālsabiedrības uzkrājumiem un investīcijām paredzētajiem līdzekļiem. Izdevumi pieauga saistībā ar komunālo maksājumu, medikamentu un medicīnas preču, medicīnisko tehnoloģiju uzturēšanu un apkopju u.c. sadārdzinājumiem. Kopumā nepietiekamais valsts finansējums rada nopietnas grūtības pacientiem savlaicīgi saņemt nepieciešamos veselības aprūpes pakalpojumus.

Lai 2025.gadā turpinātu SIA „Cēsu klīniskas” mūsdienīgas infrastruktūras izveidošanu un medicīnas tehnoloģijas iegādi (ievērojot straujo medicīnisko tehnoloģiju attīstību) un to racionālu izmantošanu un kvalitatīvu pakalpojumu nodrošināšanu, nepieciešami lieli finanšu ieguldījumi gan atbilstoša medicīniskā personāla piesaistīšanā, gan kapitālieguldījumi 1 354,5 tūkst. EUR apmērā Klīniskas infrastruktūrā. 2024. gada decembrī tika noslēgts līgums ar CFLA par projekta Nr.4.1.1.1/2/24/I/013 “Cēsu klīniskas infrastruktūras atjaunošana un medicīnas tehnoloģiju iegāde, sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojuma kvalitatīvai nodrošināšanai” realizāciju un 2025.gadā plānota būvprojekta izstrāde Diagnostikas korpusa energoefektivitātes 2.kārtai 172 tūkst. EUR apmērā (projekta kopējās izmaksas 1431728 EUR) un 463 tūkst. EUR plānoti tehnoloģisko iekārtu iegādei. Vienlaicīgi Klīniska strādā pie jaunu ambulatoro pakalpojumu ieviešanas un attīstīšanas, piesaistot jaunus ārstus.

Pielietojot Cēsu novada domes 2025. gada 23.janvāra noteikumu Nr.304 “Cēsu novada pašvaldības kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības noteikumi” 60.punktā noteikto dividendžu izmaksāšanai minimālo peļņas daļu 10 % apmērā, SIA „Cēsu klīniska” samazināsies iespēja realizēt 2025.gada investīciju plānu un apdraud brīvo naudas līdzekļu pietiekamības nodrošināšanu.

Bez tam, jāņem vērā, ka 2020.gadā, lai sekmīgi īstenotu projektu „Ārstniecības korpusa būvniecība, ietverot iekšķīgo slimību nodaļas infrastruktūras un divu liftu šahtu pārbūvi, pagraba stāva darbinieku ģērbtuvju un tehnisko telpu pārbūvi” bija nepieciešams aizņemties finanšu līdzekļus no kredītiestādes 3 116 939,45 EUR. 2025.gada 22.decembrī uzņēmuma pamatsummas atmaksas apmērs ir 711,557 tūkst. EUR, tāpēc Klīnikai ļoti svarīgs ir kases apgrozāmo līdzekļu apjoms un tā pietiekamības nodrošināšana. Jāņem vērā, ka normatīvie akti joprojām nosaka, ka Klīnikai ir pienākums sniegt neatliekamo palīdzību visiem pacientiem neatkarīgi no plānotā un piešķirtā finansējuma apmēra. Ņemot vērā pacientu maksātspēju, par Klīniskas sniegtajiem pakalpojumiem ik gadu veidojas bezcerīgi un šaubīgi debitoru parādi, kas atstāj tiešu iespaidu uz Klīniskas rezultatīvajiem rādītājiem un spēju norēķināties ar piegādātājiem. Apmēram 3,1% no neapmaksātiem rēķiniem tiek atzīti kā bezcerīgi un 11% tiek uzskatīti par šaubīgiem. Rēķinu neapmaksu veicina nepietiekoša iedzīvotāju informētība par veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas kārtību: daudzi pacienti joprojām uzskata, ka neatliekamie pakalpojumi ir bezmaksas, kā arī tas, ka pacientam nav pienākums līdzmaksājumu rēķinu par valsts apmaksātiem pakalpojumiem apmaksāt tā saņemšanas brīdī, jo saskaņā ar 28.08.2018. Ministru kabineta noteikumu Nr.555 159.punktu: persona pacienta līdzmaksājumu var samaksāt 15 dienu laikā pēc veselības aprūpes pakalpojuma saņemšanas vai citā laikā, ja par to ir panākta rakstiska vienošanās ar ārstniecības iestādi. Savukārt tiešie Klīniskas konkurenti ir privātās medicīnas iestādes ambulatoro pakalpojumu segmentā, kas nodrošina tos veselības aprūpes pakalpojumus, kuri tiek apmaksāti atbilstoši reālajai pašizmaksai, kā arī maksas pakalpojumus, kas nav vērsti uz neatliekamām situācijām un nav nepieciešama ilgstoša ārstēšana. Klīniska, salīdzinot ar privātajām medicīnas iestādēm, sniedz plašu valsts apmaksātu medicīnas pakalpojumu apjomu visiem Latvijas iedzīvotājiem, neatkarīgi no to maksātspējas. Cilvēkresursu piesaistes jautājumā Klīniskas lielākie konkurenti ir privātās ārstniecības iestādes, tajās piedāvātā atalgojuma apmēra dēļ.

SIA „Cēsu klīniska” 2025.gada 26.marta Valdes sēdē (protokols Nr.3) apstiprināja 2024.gada finanšu pārskatu un peļņu 928 308 EUR atstāt nesadalītu un novirzīt Eiropas reģionālā attīstības fonda projekta “Cēsu klīniskas infrastruktūras atjaunošana un medicīnas tehnoloģiju iegāde, sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojuma kvalitatīvai nodrošināšanai” (projekta Nr. 4.1.1.1/2/24/I/013) daļējai līdzfinansējuma nodrošināšanai, kas uzlabotu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Cēsu klīniska” konkurētspējas saglabāšanu un ilgtspējīgu attīstību un saimnieciskās darbības izmaksu segšanai.

Saskaņā ar SIA „Cēsu klīniska” 2024.gada pārskatu dividendēs izmaksājamā peļņas daļa ir 92 830,80 EUR.

Lai novērstu iepriekš minētos riskus Klīniskas darbībai un nodrošinātu SIA „Cēsu klīniska” konkurētspējas saglabāšanu un ilgtspējīgu attīstību, sagatavotais lēmuma projekts paredz **atbrīvot SIA „Cēsu klīniska” no dividendžu izmaksas par pašvaldības kapitāla izmantošanu 2024.gadā** un visu peļņu par 2024.gadu novirzīt Eiropas reģionālā attīstības fonda projekta “Cēsu klīniskas infrastruktūras atjaunošana un

medicīnas tehnoloģiju iegāde, sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojuma kvalitatīvai nodrošināšanai” (projekta Nr. 4.1.1.1/2/24/I/013) līdzfinansējuma nodrošināšanai, saimnieciskās darbības izmaksu segšanai, tehnoloģisko iekārtu un instrumentu iegādei, medicīnas preču iegādei un saimnieciskās darbības izmaksu segšanai.

p.s. Pašvaldības likuma 4.panta pirmās daļas 6.punkts nosaka, ka viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir gādāt par iedzīvotāju veselību — īstenot veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus un organizēt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību. Pašvaldība, atbilstoši Eiropas Komisijas 2011. gada 20. decembra Lēmumam Nr. 2012/21/ES par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, izvērtējot kompensāciju, ko piešķir par pakalpojuma ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanu, atbilst šajā lēmumā noteiktajām prasībām un, jo īpaši, ka uzņēmums nesaņem kompensāciju, kas pārsniedz saskaņā ar 2. pantu noteikto summu, tas ir, vai atbalsts pašvaldības kapitālsabiedrībai, kas ir deleģēta Cēsu novadā sniegt veselības aprūpes pakalpojumus, nepārsniedz 15 miljonus *euro* gadā - pašvaldības atbalsts kapitālsabiedrībai nepārsniedz iepriekšminēto summu.

Komerccarbības atbalsta likuma 5.pants, kas nosaka atbalsta raksturojošās pazīmes, paredz, lai finansiālo palīdzību komerccarbības veicināšanai uzskatītu par atbalstu, tai jāatbilst visām iepriekš minētajā pantā minētajām pazīmēm. SIA „Cēsu klīnika” neatbilst pazīmei, ka komercsabiedrība, kas saņēmusi finansiālo palīdzību, iegūst ekonomiskas priekšrocības, kādas tā nevarētu iegūt, ja atbalsts netiktu sniegts.

SIA „Cēsu klīnika” valde

Informācija
par SIA „Cēsu klīnika” 2023.gada peļņas izlietojumu

Pamatojoties uz 2024.gada 26.februāra SIA “Cēsu klīnika” dalībnieku sapulces lēmumu “Par pašvaldībai dividendēs izmaksājamo SIA “Cēsu klīnika” peļņas daļu par 2023.gadu” 2023.gada tīrā peļņa 40 159 EUR tika ieguldīta ārstniecības korpusa 1. stāva Bērnu veselības centra griestu atjaunošanā un inženiertīklu renovācijā.